

ยาฮอร์โมนสังเคราะห์ (GnRH-analogue) รักษาภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัย

ศูนย์ : ศูนย์สุขภาพเด็ก

ปัจจุบันพบว่ามียุคจำนวนมากที่กำลังประสบกับภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัย ซึ่งเป็นสภาวะที่เด็กโตเร็วมีความเปลี่ยนแปลงทางสรีระเร็วกว่าปกติ พบได้ทั้งในเด็กหญิงและชาย หากปล่อยทิ้งไว้ส่งผลกระทบต่อเด็ก ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ พ่อแม่ หรือผู้ปกครองควรหมั่นสังเกตความผิดปกติของเด็กที่แอบแฝงอยู่เพื่อที่จะสามารถแก้ไขความผิดปกตินั้นได้ทันเวลาที่ โดยภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัยสามารถรักษาได้โดยการฉีดยาฮอร์โมนสังเคราะห์ (GnRH-analogue) ที่จะเข้าไปชะลอภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัยทำให้เด็กสามารถเจริญเติบโตตามวัยที่เหมาะสม

ภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัยสังเกตได้อย่างไร

พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง สามารถสังเกตได้จากความเปลี่ยนแปลงของเด็ก ได้แก่

- เด็กหญิง เริ่มมีการพัฒนาของเต้านมก่อนอายุ 8 ปี หรือมีประจำเดือนครั้งแรกก่อนอายุ 9 ปี มีขนบริเวณอวัยวะเพศและรักแร้ มีสิวขึ้น มีกลิ่นตัว สะโพกผาย มีตกขาว และส่วนสูงเพิ่มรวดเร็ว
- เด็กชาย มีขนาดอัณฑะโตหรือมีลักษณะอื่น ๆ เช่น เสียงแหบห้าว มีกลิ่นตัว ปรากฏให้เห็นก่อนอายุ 9 ปี หรือมีขนบริเวณอวัยวะเพศและรักแร้ ส่วนสูงเพิ่มขึ้น

จะทราบได้อย่างไรว่าลูกเป็นภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัย

เด็กที่มีภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัยมักมีอายุกระดูกที่ต่ำกว่าอายุจริง ซึ่งแม่วางแผนจะสูงเร็วกว่าเพื่อนในวัยเดียวกัน แต่มักจะหยุดสูงก่อนเพราะกระดูกปิดก่อน ในบางรายจึงอาจส่งผลเสียต่อความสูงสุดท้ายที่ควรจะเป็น เมื่อพบว่าลูกมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับสรีระ อย่าปล่อยไว้ควรเข้ามาพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัย โดยมีการตรวจดังนี้

1. การตรวจร่างกาย และซักประวัติการเจริญเติบโต
2. หากประวัติและการตรวจร่างกายเข้าข่ายภาวะหนุ่มสาวก่อนวัย จะมีการตรวจเลือดเพื่อยืนยัน และการตรวจเอกซเรย์อายุกระดูก
3. ในผู้ป่วยบางรายที่มีข้อบ่งชี้ อาจตรวจ MRI สมองและต่อมใต้สมองเพื่อหาสาเหตุ
4. ทดสอบฮอร์โมนเพื่อช่วยวินิจฉัยโรค
5. อัลตราซาวด์ช่องท้อง เพื่อหาสาเหตุและประเมินขนาดมดลูกและรังไข่ในเด็กหญิง

การรักษาภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัย

การรักษาภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัย จะขึ้นกับสาเหตุ ในกรณีมีสาเหตุ เช่น เป็นเนื้องอกไม่วางบริเวณไหนต้องรักษาด้วยการผ่าตัด อาจจำเป็นต้องตามด้วยการฉายแสงหรือเคมีบำบัดแล้วแต่กรณี แต่ในกรณีที่ไม่มีพบสาเหตุ การรักษาจำเป็นทำด้วยการให้ยาฮอร์โมนสังเคราะห์ กลุ่ม Gonadotropin Releasing Hormone Analogue (GnRH-analogue) เพื่อชะลอการเข้าสู่วัยหนุ่มสาวของเด็ก

ยาฮอร์โมนสังเคราะห์ GnRH-analogue

ยาฮอร์โมนสังเคราะห์ GnRH-analogue เป็นฮอร์โมนที่ยับยั้งการหลั่งของฮอร์โมนโกนาโดโทรปินส์จากต่อมใต้สมอง มีผลทำให้รังไข่ในผู้ป่วยเด็กหญิงและอัณฑะในผู้ป่วยเด็กชายสร้างฮอร์โมนเพศลดลง โดยจะให้ในรูปแบบการฉีดเข้ากล้ามเนื้อ โดยยานี้มีสองแบบ คือ แบบฉีดทุก 4 สัปดาห์ และแบบฉีดทุก 12 สัปดาห์ ติดต่อกันไปจนอายุประมาณ 10-12 ปี

ผลการรักษาเมื่อฉีดยา GnRH-analogue

ผลการรักษาพบว่ายาสามารถยับยั้งการพัฒนาของลักษณะวัยหนุ่มสาวไม่ให้มากขึ้น
ในรายที่หน้าอกไม่โตมาก่อนการรักษาอายุขยลงเป็นปกติ แต่รายที่โตมากแล้วมักเพียงแค่นิ่มลง
บางรายอาจพบมีประจำเดือนออกหลังฉีดยาประมาณ 2 สัปดาห์ เนื่องจากฮอร์โมนเพศลดลง หลังจากนั้นจะไม่มีอีก
ส่วนรายที่เคยมีประจำเดือนแล้ว ก็อาจมีได้อีกแต่ก็จะหายไปและไม่มาอีก

ทั้งนี้ผลการรักษาจะมากหรือน้อยแค่ไหนขึ้นกับอายุของเด็ก และอายุกระดูกขณะที่เริ่มให้การรักษา
รวมทั้งระยะเวลาที่เริ่มรักษาว่าเร็วแค่ไหน ในด้านของส่วนสูงนั้นอาจเพิ่มขึ้น 5-10 เซนติเมตร
หรือเท่ากับส่วนสูงที่ควรจะเป็นตามพันธุกรรมมากกว่าเมื่อเทียบกับก่อนให้การรักษาและกลุ่มที่ไม่ได้รับการรักษาเลย
หลังหยุดยาเด็กจะมีการพัฒนาเข้าสู่วัยหนุ่มสาวตามปกติ
ทั้งนี้ยามีความปลอดภัยสูงอาการข้างเคียงพบได้น้อยมากและไม่รุนแรง

อย่างไรก็ตามการลดความเสี่ยงต่อการเป็นหนุ่มสาวก่อนวัยที่ง่ายที่สุดคือ
การควบคุมน้ำหนักของเด็กให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยเน้นโภชนาการที่เหมาะสม
ให้มีความสำคัญกับการออกกำลังกาย และนอนพักผ่อนให้เพียงพอ
หากพบความผิดปกติควรพาเด็กไปพบแพทย์เพื่อรับการตรวจอย่างเหมาะสม
เพราะในบางกรณีหากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที
อาจทำให้เด็กหยุดการเจริญเติบโตก่อนวัยอันควรได้

แพทย์เฉพาะทางด้านระบบต่อมไร้ท่อในเด็ก
ศูนย์สุขภาพเด็ก

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย

